

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Io. Francisci Leonis Eporediensis I. V. D. Episcopi Thelesini Thesaurus Fori Ecclesiastici

Leoni, Giovanni Francesco

Coloniae Agrippinae, 1682

131 Poenam statuentes laico pro facto clerici in Bullam Coenae Domini
incidunt. Clerici Principis edicto nunquam ligantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10316

Hinc prisci, quorum mens semper intenta erat ad egregia, & gloriosa facinora, salubres urbium situs, cœlumque salubre non minus magnificere, quam reliqua. Ideo urbes condituri cœli temperiem aërisque bonitatem potissimum delegere, quo, & civium vitæ contulerent, & exteri, hac arte illecti, ad eas habitandas numerosiores accurrerent, leges etiam, seita, & edicta promulgarunt circa ea, quæ ad aëris puritatem conservandam facerent, pœnis contra minus obsequentes propositis, quod etiam accuratè legitur præstitisse, Federicus hujus nominis Secundus Imperator, qui, ut publicæ utilitati prospiceret, & in suis civitatibus, & castris aëris salubritas conservaretur, inter alia in constitutione Regni utriusque Siciliæ decreverat, ut ea omnia, quæ foetidum, corruptumque aërem reddere possent, extra civitatem ad mille passus exportarentur, aut in mari, vel flumine proijcerentur, pluribus aliis, ad aërem à putredine liberandum, sancitis, ut in *constit. Regn. Sicil. sub tit. 48.* & ibi etiam gloss. *lib. 3.* quam refert Matth. de Afflict. in *constit. Regn. lib. 3. de conserv. aër. §. magna fuit, & seq. rubr. 34.* ubi inquit, Regem ex proprio officio, quantum in se est, teneri providere, ne in suis civitatibus aëris impuritas ulla fiat, quæ civibus, & subditis perniciem pariat. Et rectè quidem.

127 Nam, ꝑ ubi impurus aër, ibi & morboſi, & pauci cives; quisque enim in salubre cœlum fugit; quod etiam, & in rationabilibus experimento videmus. Imò nec à peccato creduntur immunes, qui pestifera loca, sibi ad habitandum eligunt, ut potè Deum tentantes, Abb. in *cap. cum dilecti, num. 16 de dol. & contum.*

quem allegat & sequitur, Rip. in *tract. de pest. num. 8.*

129 Unde, ꝑ sicut in multitudine ministrorum sita est Regis dignitas, ita, & in paucitate plebis ignominia principis, Salom. *Proverb. capitulo decimoquarto circa fin. & Dionis. Carthul. de quat. noviss. art. 63. circ. princip.*

Circa hujusmodi statuentes, eo nomine solent se tueri, quòd statuta, decreta, & ordinationes magistratuum secularium circa hanc materiam laicos tantum comprehendant, qui dum contraveniunt, pœnis comminatis plectuntur: quæ tamen non exercentur in clericos.

Sed licet, id extrinsecè verisimile videatur, tamen, si non directè, & expresse, tacitè saltem, & indirectè ecclesiarum, & clericorum bona comprehendunt, cum sine operariis laicis in ecclesiasticis prædiis, nec oriza seminari, nec alio modo clerici ex eorum prædiis redditus percipere possint.

130 Quando enim ꝑ privilegiatus non potest commodè uti suo privilegio solus, etiam quòd non exprimantur personæ necessariæ ad illum finem, includuntur tamen in privilegio, arg. text. in *cap. licet, §. cum conceditur*, ubi etiam doctores, de *privil. in 6.* & bene Bald. in *auth. habita, numer. 9. C. ne fil. propatr. Abb. in c. quam sit, num. 1.* & ibi etiam Felyn. in terminis post alios per ipsum allegatos etiam, *nu. 1. de iuda, & sarrac.* & Surd. etiam post plures per ipsam citatos in *conf. 301. num. 18. volum. 3.*

131 Unde ꝑ etiam statutum, quo impositur pœna laicis pro facto clerici, dicitur contrarium libertati ecclesiasticæ.

sticæ. *Jal. in l. 1. n. 9. C. de ind. jud. toll. per tex. in c. sciant cuncti, de elect. in 6. Bart. in l. 1. in fin. ff. de ijs qua pœn. nom. relinq. & Felyn. post alios per ipsum allegatos in cap. ecclesia sancta Maria numer. 99. de constit. & est casus expressè comprehensus in Bulla Cœnæ Domini, sub numer. 16. versic. nec non, qui.*

132 Infertur præterea, † quod edictum Principis secularis, ne frumentum plus certo pretio ab eo constituto vendatur, vilegis nunquam ligabit clericos, *Abb. in repet. cap. Ecclesia sancta Maria, num. 15. versic. si lex, & ibi Felyn. numer. 40, in fin. de constit. & ita verbis expressis declarat Navar. in manual. cons. ff. cap. 23. numer. 88.*

133 *vers. quia in re ibi*, quia, † quamvis ijlegi seculari non subijciantur, subiecti tamen sunt legi naturali, & divinæ, quæ præcipit, ne quis sua ultra justum pretium vendat, & paulò post, quamvis charitatùs Christianæ foret, ut Principes Ecclesiæ, qui maiore misericordia resplendere debent, taxas, & pœnas secularium quas ob misericordiam faciunt, suis edictis juvantur *eadem nu. 88. eandem etiam sententiam amplexi fuerunt Garz. de ult. fia. num. 158. cum pluribus seq. Val. de success. creat. §. 10. nu. 632. & 658 & §. 26. nu. 71. Bapt. Feret. conf. 37. in fin. vol. 1. Burlat. conf. 200. n. 50. post alios plures, Surd. in conf. 301. volum. 3. & Azor. lib. 5. institut. moral. cap. 12. in fin. tom. 5.*

134 Unde non subsistit contraria † opinio, quam aliqui tenuerunt, quia laici careant jurisdictione legis condendæ, seu edicendi super clericos *Dec. in dicto capitulo Ecclesia sancta Maria, num. 90. Azor. eodem cap. 12. §. tertio queritur cum alijs alibi supra allegatis.*

Nec vera esset propositio, quæ in argumentum contra deduci posset, quòd, scilicet, matrimonia iniuri † constringi possint, ne contrahant cum personis certi loci; quia dicta propositio est contra libertatem matrimonij, & reprobara, tam antiquorum canonum dispensatione, *ut c. cum locum, & c. gemma, de sponsal. quam ex dispositione sacri concil. Trident. ut c. 9. de reform. sess. 24.*

Doctores autem contrarium tenentes loquuntur respectu lucri tantum, quod mulier contrahens contra formam statuti cum forense, amittat lucrum, quod alias fuisset consecuta, non autem, quòd propterea matrimonium non teneat, aut aliqua pœna incurrat. *Felyn. in dicto capitulo Ecclesia sancta Maria, nu. 60. & seq. & ibi Dec. num. 109. & 120. de constit. & Matth. de Afflict. super constit. Regni lib. 3. rubr. 20. de uxor. non ducen. nu. 5, quia materia matrimonialis est de jure poli, & non fori, & ibi num. 7. & per Judices ecclesiasticos causæ matrimoniales sunt cognoscendæ, ut probavi in cap. 24. numer. 6. tom. 1.*

136 Ultra † quòd dicta opinio non caret difficultate: imò contraria, quòd non amittat lucrum, est verior ex deductis per *Abb. in repet. dicto capitulo Ecclesia sancta Maria, num. 20. in fin. & per totid. & Dec. loco supra citato.*

Videmus, etiam quòd statutum civitatis Lucanæ prohibens forensibus officium procuratoris, non habet locum, nec vires in foro ecclesiastico. *Ancharan. conf. 18. in question. nu. 3. per text. in capitulo cum deputati, de jud.*

137 Ad quæ firmanda, argumentum † recte Cardin. Bellarm. adduci posset à ignis,